

1. Tantárgyelem neve:	Természetismeret tantárgy-pedagógia I.	Kreditértéke:	2
Tantárgyelem besorolása:	kötelező		
A Tantárgyelem elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, "képzési karaktere":		elmélet (%):	60
		gyakorlat (%):	40
A tanóra típusa:		gyakorlat	
óraszám, az adott félévben:	30		
Az adott ismeret átadásában alkalmazandó további módok, jellemzők: bemutatók megfigyelése			
A számonkérés módja:		gyakorlati jegy	
A tantárgyelem tantervi helye (hányadik félév):	4		
Előtanulmányi feltételek:	Biológiai ismeretek		
Tantárgyelem-leírás:			
<ul style="list-style-type: none"> • Az érvényben lévő köznevelést irányító dokumentumok vizsgálata az elemi természettudományos nevelés szempontjából (Köznevelési törvény; Nemzeti alaptanterv (2020); kerettantervek; helyi tantervek; nevelési programok). Az Ember és természet műveltségi terület keretében zajló nevelő-oktató munka célja, feladatai az 3-4. évfolyamon. • Az elemi természettudományos fejlesztést megvalósító órák elemzésének, az óravázlatok és tervezetek készítésének speciális szempontjai. A kisiskolások tanulásának lehetséges formái, a tanulói megismerő tevékenységek játékos, életkornak megfelelő megoldásai. A képességek fejlődésének és az ismeretek elsajátításának kapcsolata, viszonya, az elsajátítható ismeretek szintje. • A kisiskolások közvetlen környezetében található élettelen anyagok és élőlények érzékelhető tulajdonságainak megfigyelése, összehasonlítása, csoportosítása. A tapasztalatok szóban, rajzban és írásban történő leírása, rögzítése, ezáltal a megfigyelő-, azonosító- megkülönböztető-, leíró képességek fejlesztése. • A megismerési képességek továbbfejlesztése a már vizsgált és új élettelen anyagok és élőlények mennyiségi tulajdonságainak felismerésével, a mérőeszközök használatának tanulásával, a mérési technikák elsajátításával. A mérés módszerének alkalmazásával fejleszthető képességek. • A kisiskolások képességeinek továbbfejlesztése a környezet élettelen anyagainak és élőlényeinek kölcsönhatásokban megnyilvánuló tulajdonságainak megismerésével, egyszerű kísérleti eszközök használatának, a kísérletezés módszerének tanulásával. A kísérletezés módszerével fejleszthető képességek. • A megismerési képességek fejlesztésében alkalmazható módszerek algoritmusainak (megfigyelés, mérés, kísérlet) megismerése, a tanítási folyamatban való játékos megoldásaik, az ezekhez szükséges egyszerű eszközök megismerésének módszertana. A tanító tervező, szervező, irányító és értékelő munkája az eredményes fejlesztés érdekében. • A természettudományos megismerő tevékenységek tanulása és a fenntarthatóságra nevelés, valamint az egészségfejlesztés céljainak, elveinek összefüggése. • A térben és időben való tájékozódási képesség fejlesztése. • A térben és időben való tájékozódási képességek fejlesztése. • Az együttműködési, kommunikációs és vitakészségek fejlesztése a megismerési folyamatban. 			
KÖTELEZŐ IRODALOM			

1. Véghelyi Józsefné-Pákozdi Erika (1995): Segédanyag a természetismeret tantárgypedagógia tanulásához. ELTE TÓFK, Budapest.
2. Nemzeti Alaptanterv (2020). Oktatókutatató és Fejlesztő Intézet. Budapest.
3. Kerettanterv az általános iskola 1-4. évfolyamára. Oktatókutatató és Fejlesztő Intézet. Budapest.
4. Fűzné Dr. Kószó Mária (2011): Környezetünkről természetesen tanítani. Módszertani kézikönyv a tanítószakos hallgatók és gyakorló pedagógusok számára. SZTJGY Pedagógusképző Kar Tanító és Óvóképző Intézet Szeged.

AJÁNLOTT IRODALOM

1. Dr. Borvendég Márta - Doba László - Dr. Harag Ferenc - Dr. Jámbor Balázs - Szabó Péter (2000): A környezetismeret tanításának módszertana. Dávid Oktatói és Kiadói BT., Kaposvár
2. Dr. Lükő István (2003): Környezet-pedagógia. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest.
3. Véghelyi Józsefné (2003): Lehetőségek a kooperatív technikák alkalmazására a természetismeret tanításában. Lénárd András (társsz.): In: Hunyady Györgyné (szerk.): Differenciált fejlesztés kooperatív tanulás. 49-68. ELTE TÓFK, Budapest.

TUDÁS

A hallgató ismeri

- a környezet megismeréséhez szükséges képességek, készségek fejlesztésnek alapjait, feltételeit, módszertani eljárásait, algoritmusait és ezek alkalmazását a megismeréshez a következő szinten 6-10 éves korban
- a természettudományos nevelés során alkalmazott módszerek fejlesztéséhez kapcsolódó tanítási feladatokat, munkaformákat és eszközöket
- a közoktatás jelenleg érvényben lévő szabályozó dokumentumait, azok cél- és feladatrendszerét, a korosztályok nevelési-oktatási preferenciáit;

KÉPESSÉG

A hallgató képes

- megszerzett módszertani tudását az adott gyermekközösség, illetve az egyéni tanulói különbségek által megkívánt módon alkalmazni, tevékenységeiket tervezni és szervezni;
- alkalmazni a tanítás-tanulás folyamatában azokat az algoritmusokat, melyek segítik és eredményesebbé teszik a képességek fejlesztését, a tanulási folyamatok elsajátítását és az ismeretek közötti összefüggések felismerését;
- a fejlesztési cél, valamint az életkori sajátosságok ismeretének birtokában a tanulók eredményes, hatékony, fejlesztő hatású, differenciált értékelésére.

ATTITÚD

- A hallgató a természettudományos megismerési tevékenységek módszertanának tanulása közben látja a környezethez fűződő pozitív viszony, megfelelő magatartás, életmód közötti összefüggéseket, megfelelő környezettudatos és egészségorientált szemlélettel rendelkezik.
- Fontosnak tekinti a kisgyermekek segítségét környezetük minél jobb megismerésében.

AUTONÓMIA-FELELŐSSÉG

A hallgató

- a produktumok létrehozása és bemutatása során együttműködik társaival, tiszteletben tartja mások munkáját, érdeklődik tervezett és megvalósított tevékenységeik, eredményeik iránt;

- fontosnak tartja a differenciált nevelés-oktatás alapelveit, a természettudományos képességfejlesztés folyamatában eredményesen tudja az adott gyermekközösség és az egyéni fejlesztés által kívánt módon alkalmazni azokat.

A tantárgyelem felelőse

Név:	Bauer Zita	Beosztás:	mestertanár
Tudományos fokozat:			